

JAUME BARTUMEU CASSANY
President de Progressistes-SDP

Desequilibris i recuperació

El país necessita un model de qualitat

El bon inici de la temporada d'esquí pel pont espanyol de la Constitució no ens pot fer tancar els ulls als nombrosos desequilibris que fan trontollar el redreçament de l'economia.

Els treballadors temporers, indispensables per fer funcionar el món de la neu tal com s'ha volgut articular els darrers deu anys des de DA i el seu braç rector, Andorra Turisme, no són prou.

Recepcionista, cambrer, cap de cuina, venedor d'articles d'export, tècnic, conserge, empleada d'habitacions, animadors d'activitats de després de l'esquí, rentaplats, magatzemista, sommelier.

Cal molta gent per arrencar i aguantar la temporada d'esquí i sembla que ens en manca molta.

Les empreses d'hoteleria i restauració es troben davant una veritable crisi d'atractivitat de la feina en el sector: plantes d'hotels tancades per manca de personal de neteja, restaurants afectats per la manca de cuiners i de cambrers.

Moltes persones van deixar l'ofici durant el tancament del sector en el primer confinament de la pandèmia i ara no hi volen tornar.

Aquesta situació ha provocat una mena de guerra freda en el qual hi ha hotelers que van a buscar els empleats de la competència enmig d'una mena de subhasta de personal al més-dient.

Ens trobem així de front amb la situació a la qual ha portat l'èratica política d'Andorra Turisme: una economia de temporada que proposa contractes curts i mal pagats, jornades ben plenes

i dificultats enormes per trobar un habitatge digne a un preu raonable.

I mentre ens alegràvem de les primeres nevades de desembre i comprovàvem les dificultats estructurals de contractació de personal de l'hoteleria i restauració, l'organització de cooperació i desenvolupament econòmic (OCDE) havia publicat, el primer de desembre, les seves previsions de creixement del producte interior mundial.

Cal gent per arrencar i aguantar la temporada d'esquí i ens en falta molta

Són dades globals però que ens permeten situar en perspectiva la incidència que pot tenir tot plegat a casa nostra.

Segons l'OCDE, el creixement mundial hauria de passar del 5,6% el 2021 a 4,5% el 2022 i baixar a 3,25% el 2023.

I no seria fins al 2023 que l'economia podria recuperar els nivells d'abans de la pandèmia.

La recuperació està tanmateix plena d'incerteses perquè està amenaçada pels greus desequilibris sanitaris entre països rics i països pobres.

I aquí cal tornar al problema de l'extensió de la vacunació. Es calcula que s'han administrat una mitjana de 147 dosis de vacuna per cada 100 habitants dels països rics mentre només han estat 8 dosis les dels països po-

bres, la qual cosa fa augmentar el risc que apareguin noves soques potencialment més contagioses, com ha estat el cas de l'anomenada Òmicron.

L'OCDE recorda que "la primera prioritat política" és "vetllar perquè les vacunes siguin produïdes i distribuïdes tan ràpid com es pugui arreu del món."

En altres paraules, el que ens estan dient és que no es vencerà del tot la pandèmia enlloc si no desapareix arreu.

Tot plegat aboca a una crisi econòmica perllongada on el problema ja no serà només la desocupació sinó el poder adquisitiu, amb un augment de la inflació que frega ja el 5%.

Sigui com sigui la resposta a la crisi no hauria de fer oblidar els desafiaments a llarg termini.

L'economista en cap de l'OCDE Laurence Bonne manifesta la seva inquietud per la manca de debat públic sobre la despesa pública i demana que aquesta s'esmerci prioritàriament en "inversió productiva que estimuli el creixement."

A *La Vanguardia* del 30 de novembre, Andreu Mas-Colell ho deia ben clar: "D'aquí només se surt amb inversió, creixement i solidaritat."

Educació, especialment l'ensenyament professional, i infraestructures haurien de ser els objectius que el país s'hauria de fixar per anar canviant el model low cost d'Andorra Turisme cap a un model de qualitat. Però són les més castigades en el projecte de pressupost andorrà per al 2022.

Així anem.